

OTSUSED

KOMISJONI OTSUS,

3. november 2010,

millega nähakse ette kriteeriumid ja meetmed, et rahastada ühenduse kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteemi raames vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2003/87/EÜ tööstuslikke näidisprojekte, mille eesmärk on süsinikdioksiidi keskkonnaohutu kogumine ja geoloogiline säilitamine, ning näidisprojekte, mis tutvustavad taastuvenergiaga seotud innovatiivseid tehnoloogialahendusi

(teatavaks tehtud numbri K(2010) 7499 all)

(2010/670/EL)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiivi 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ,⁽¹⁾ eriti selle artikli 10a lõike 8 kolmandat lõiku,

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Ülemkogu 2008. aasta juuni kohtumisel kutsuti komisjoni üles esitama võimalikult kiiresti mehhanismi liikmesriikide ja erasektori investeeringute stimuleerimiseks, et tagada 2015. aastaks kuni 12 süsinikdioksiidi kogumise ja geoloogilise säilitamise näidisjaama ehitamine ja käitamine.
- (2) Direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõikes 8 on sätestatud mehhanism, et rahastada kaubanduslikke näidisprojekte, mille eesmärk on süsinikdioksiidi keskkonnaohutu kogumine ja geoloogiline säilitamine, ning uuenduslikke taastuvenergiatehnoloogia näidisprojekte. Et osutatud mehhanism toimiks tõrgeteta, on vaja selliste projektide valimiseks ja rakendamiseks kehtestada eeskirjad ja kriteeriumid, samuti põhimõtted saastekvootide konverteerimiseks ja tulu haldamiseks.
- (3) Komisjon võttis 7. oktoobril 2009 vastu teatise „Vähese süsihappegaasiheitega tehnoloogia arendamisse investeerimise kohta”,⁽²⁾ milles rõhutati vajalike näidisprojektide käesoleva otsuse kohase rahastamise olulisust Euroopa energiatehnoloogia strateegilise kava (SET-kava) rakendamise käigus.
- (4) Et tagada rahastamise piirdumine projekti rakendamiseks ja toimimiseks vajalike vahenditega, võttes arvesse võima-

likku negatiivset mõju konkurentsile, peaks vahendite eraldamise tingimuseks olema avaliku sektori allikatest pärineva kogu rahalise panuse kõigi riigiabi komponentide kinnitamine komisjoni poolt vastavalt aluslepingu artiklitele 107 ja 108. Seepärast tuleks liikmesriikidel teavitada komisjoni aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohast riigiabi hõlmavast mis tahes rahastamisest, et käesoleva otsuse kohane valikumenetlus oleks kooskõlas riigiabi hindamisega.

- (5) Käesoleva otsuse alusel eraldatavad vahendid ei kuulu Euroopa Liidu üldeelarvesse. Seepärast võib neid ühitada rahastamisega muude finantsinstrumentide kaudu, sealhulgas struktuurifondide ja ühtekuuluvusfondi ning Euroopa majanduse elavdamise erageetikakava vahenditega. Samuti võib neid ühitada Euroopa Liidu riskijagamisrahastu ja Euroopa Investeeringupanga (EIP) laenuvõimalustega.
- (6) Et vältida toetuste taotlemisel konkurentsi liikmesriikide vahel, tuleks käesoleva otsuse kohase rahastamise määraks kinnitada 50 % asjakohastest kuludest, välja arvatud juhtudel, kui kogu käesoleva otsuse kohane rahastamine ületab 15 % kogu olemasolevast toetussummast, nagu on osutatud direktiivis 2003/87/EÜ, millisel juhul peaks rahastamise piiriks olema 15 % kogu olemasolevast toetussummast. Rahastamine peaks olema täienduseks ka käitajapoolsele olulise suurusega rahastamisele. Hoidumaks Euroopa majanduse elavdamise erageetikakava raames rahastatavate projektide sooduskohtlemisest, tuleks käesoleva otsuse alusel eraldatavat summat vähendada nimetatud kava raames saadud summa võrra.
- (7) Projektide valimine liikmesriikide tasandil ei võimalda luua piisavalt tõhusat ELi näidisprogrammi, mis koonduks eri tehnoloogiavaldkondade parimaid projekte, mille teostamiskohad liikmesriikide territooriumidel, majandusvööndites ja mandrilavadel oleksid geograafiliselt tasakaalustatud. Seepärast tuleks projektid valida liidu tasandil. Et tagada kooskõla liikmesriikide valimis- ja rahastamismenetlustega, peaks sponsorite rahastamispakkumiste kogumine ning projektide hindamine

⁽¹⁾ ELT L 275, 25.10.2003, lk 32.

⁽²⁾ KOM(2009) 519 lõplik.

vastavalt käesolevas otsuses sätestatud abikõlblikkuse kriteeriumidele jääma liikmesriikide ülesandeks. Kuna enamikku käesoleva otsuse alusel rahastatavaid projekte kaasrahastavad liikmesriigid, peaks liikmesriikidel olema ka võimalus otsustada, milliseid projekte nad toetada soovivad ja kelle taotlused edastatakse liidu tasandil valiku tegemiseks. Taotluste esitamine ei asenda aga riigibist teatamist neil juhtudel, kui osa rahastatakse riigibiga. Liikmesriikide osa tuleks veelgi kindlustada, konsulteerides selleks vajaduse korral veel kord asjaomase liikmesriigiga riikliku rahastamise mahu ja struktuuri üle ning esitades enne lõplike otsuste tegemist esialgse projektivaliku kliimamuutuste komiteele arvamuse avaldamiseks, sealhulgas projektide kvaliteedi kohta.

- (8) Komisjon soovis kaasata käesoleva otsuse rakendamisse Euroopa Investeeringuspanka, pidades silmas viimase kogemusi projektide valimisel ja rahastamisel. EIP on nõustunud täitma teatavaid projektide valimise, saastekvootide konverteerimise ja tulude haldamisega seotud ülesandeid, tegutsedes komisjoni palvel, tema nimel ja tema volitustega. Koostöö tingimused, sealhulgas EIPi tasustamine, tuleks sätestada komisjoni ja panga vahelises lepingus, mille peavad heaks kiitma EIPi otsuseid tegevad organid. EIP saab nimetatud ülesannete täitmise eest tasu tulude haldamisest tekkinud vahendite arvelt.
- (9) 300 miljoni saastekvoodi alusel kasutatavad vahendid jagatakse kahe konkursivooru käigus, mis võimaldab põhjalikult ettevalmistatud projektide rahastamise heaks kiita esimeses voorus ning siluda tehnilist ja geograafilist tasakaalustamatust teises voorus. Kui projektide mõne alakategooria puhul ei ole esimeses voorus piisavalt taotlusi, tuleks toetamisotsuse tegemine selle alakategooria puhul jätta teise vooru, et tagada käesoleva otsuse alusel eraldatavate vahendite maksimaalne kasutamine.
- (10) Käesoleva otsuse alusel tuleks rahastada projekte, milles kasutatakse tehnoloogialahendusi, mis on asjaomase tehnoloogia peamiste alavaldkondade tehnilise taseme seisukohast uuenduslikud. Osutatud tehnoloogialahendused ei tohiks veel olla turul, kuid peaksid olema piisavalt viimistletud, et neid saaks demonstreerida turustamiseelses mahus. Nende lahenduste demonstreerimise puhul peaks olema võimalik eeldada edu, arvestades samas tehnilise riski möödapääsmatusega, ning nende näidislahenduste teostamise maht peaks olema selline, et olulised lisaprobleemid mahu suurendamisel oleksid välistatud. Lahendusi peaks olema võimalik korduvalt

kasutada ning seega peaksid nad võimaldama süsinikdioksiidi heidet kulutõhusalt vähendada nii ELis kui ka kogu maailmas. Seetõttu on võimalik rahastamiseks valida vaid konkreetseesse kategooriasse kuuluvaid projekte, mis vastavad käesolevas otsuses sätestatud eritingimustele.

- (11) Tehnoloogilise mitmekesisuse tagamiseks tuleks esimeses voorus valida rahastamiseks kaheksa süsinikdioksiidi kogumise ja geoloogilise säilitamise näidisprojekti (vähemalt üks ja kõige rohkem kolm projekti igast projektikategooriast, vähemalt kolm süsivesinikumaardlates säilitamise ja vähemalt kolm soolase põhjavee kihtides säilitamise projekti) ning üks projekt taastuvenergiatehnoloogia projektide igast alakategooriast. Kui vahendeid on piisavalt, peaks olema võimalik rahastada suuremal arvul projekte, säilitades samas tasakaalu süsinikdioksiidi kogumise ja geoloogilise säilitamise näidisprojektide ning taastuvenergiatehnoloogia näidisprojektide vahel. Geograafilise tasakaalu tagamiseks on ühe liikmesriigi puhul võimalik rahastada vähemalt üht ja mitte rohkem kui kolme projekti. Mitme liikmesriigi territooriumile kavandatud projektidele ei tohiks nende laadi arvestades nimetatud kriteeriumi kohaldada.
- (12) Põhimõtteliselt tuleks valida projektid, mis vastavad projektide arvu kategooria kohta käsitlevatele nõuetele kõige kulutõhusamal viisil.
- (13) Et tagada valitud projektide kavakohane teostamine ja rahaliste vahendite tõhus kasutamine, tuleks valikueelduseks seada kõigi liidu õigusaktides nõutud vajalike riiklike lubade olemasolu ning sponsorite lõplike investeerimisotsuste tegemine kindlaks määratud ajavahemiku jooksul pärast projektide väljavalimist.
- (14) Liikmesriikidel tuleks rahalised vahendid projektidele välja maksta õiguslikult siduvate dokumentide alusel. Direktiivi 2003/87/EÜ kohaselt toimub väljamaksmine kord aastas, kusjuures süsinikdioksiidi kogumise ja geoloogilise säilitamise näidisprojektide puhul lähtutakse süsinikdioksiidi kogusest, mis direktiivi 2003/87/EÜ kohaselt on säilitatud, mille kohta on esitatud andmed, tehtud järelevalvet ja mida on kontrollitud, ning taastuvenergiatehnoloogia projektide puhul lähtutakse toodetud energia kogusest. Kuid kui liikmesriigid tagavad ülemääraste vahendite tagastamise, on võimalik projekti rahastamissummad osaliselt või täielikult välja maksta enne projekti käikulaskmist. Arvestades teabe jagamise olulisust

näidisprogrammide puhul, võib maksmine toimuda üksnes juhul, kui teabe jagamise tingimus on täidetud.

- (15) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed on kooskõlas kliimamuutuste komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese

Otsusega sätestatakse eeskirjad ja kriteeriumid järgmisteks toiminguteks:

- 1) direktiivis 2003/87/EÜ osutatud kaubanduslike näidisprojektide, mille eesmärk on süsinikdioksiidi keskkonnaohutu kogumine ja geoloogiline säilitamine (süsinikdioksiidi kogumise ja geoloogilise säilitamise näidisprojektid) ning uuenduslike taastuenergiatehnoloogia näidisprojektide (taastuenergiatehnoloogia näidisprojektide) valimine;
- 2) direktiivis 2003/87/EÜ osutatud saastekvootide konverteerimine rahalisteks vahenditeks, millega toetada süsinikdioksiidi kogumise ja geoloogilise säilitamise näidisprojekte ja taastuenergiatehnoloogia näidisprojekte, ning sellega seotud tulude haldamine;
- 3) tulude väljamaksmine ning süsinikdioksiidi kogumise ja geoloogilise säilitamise näidisprojektide ja taastuenergiatehnoloogia näidisprojektide rakendamine.

Käesolev otsus, sealhulgas saastekvootide konverteerimist käsitlevad sätted ei piira direktiivi 2003/87/EÜ kohaselt vastu võetud rakendusaktide kohaldamist.

Artikkel 2

Põhimõtted

1. Direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõikes 8 osutatud uute osalejate reservi saastekvootide arvuks kinnitatakse 300 miljonit.
2. Käesoleva otsuse kohane süsinikdioksiidi kogumise ja geoloogilise säilitamise näidisprojektide ja taastuenergiatehnoloogia näidisprojektide valimine toimub komisjoni korraldatud ja liikmesriikidele suunatud kahes konkursivoorus, esimene voor hõlmab 200 miljonit saastekvooti ning teine voor 100 miljonit saastekvooti ja esimeses voorus kasutamata jäänud osa.
3. Direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõike 8 neljanda lõigu neljanda lause kohaselt on käesoleva otsuse järgse rahastamise maht 50 % asjakohastest kuludest. Kui taotletud riikliku rahastamise kogusumma on väiksem kui 50 % asjakohastest kuludest, rahastatakse kogu taotletav summa käesoleva otsuse alusel.

Kui käesoleva otsuse järgne rahastamine on ühitatud rahastamisega Euroopa majanduse elavdamise energeetikakava raames, vähendatakse käesoleva otsuse järgset rahastamist Euroopa majanduse elavdamise energeetikakava kaudu saadud summade võrra.

Artikkel 3

Asjakohased kulud

1. Artikli 2 lõike 3 kohaldamisel kasutatakse käesoleva artikli lõigetes 2–5 sätestatud eeskirju.

2. Süsinikdioksiidi kogumise ja geoloogilise säilitamise näidisprojektide asjakohasteks kuludeks loetakse investeerimiskulud, mis on seotud süsinikdioksiidi kogumise ja geoloogilise säilitamise projekti rakendamisega ja millest arvestatakse maha süsinikdioksiidi kogumise ja geoloogilise säilitamise esimese kümne aasta tegevustulude ja -kulude parim hinnanguline praegune puhaskväärtus.

3. Taastuenergiatehnoloogia näidisprojektide asjakohasteks kuludeks loetakse täiendavad investeerimiskulud, mis on seotud uuendusliku taastuenergiatehnoloogia projekti rakendamisega ja millest arvestatakse maha taastuenergiatehnoloogia käitamise esimese viie aasta tegevustulude ja -kulude parima hinnangu praegune puhaskväärtus, võrreldes samasuguse võimsusega tavatootmises tegelikult toodetud energiakogusega.

4. Lõigetes 2 ja 3 osutatud investeerimiskulud hõlmavad kulusid, mis on seotud investeeringutega maasse, rajatistesse ja seadmetesse.

Investeerimiskulud võivad hõlmata investeeringuid tehnosiirdesse ja oskusteabega seotud tegevuslubadesse (edaspidi „immateriaalne vara“), kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) immateriaalset vara võib käsitada amortiseeritava varana;
- b) immateriaalne vara on soetatud turutingimustel madalaima võimaliku hinnaga;
- c) immateriaalne vara jääb abisaaja käitisesse vähemalt viieks aastaks.

Kui immateriaalne vara müüakse enne teise lõigu punktis c osutatud viit aastat, arvestatakse müügitulu asjakohastest kuludest maha.

5. Lõigetes 2 ja 3 osutatud tegevuskulud ja -tulud peavad põhinema projekti tootmisvaldkonna tegevuskulude parimal hinnangul ning nende arvutamisel peab võtma arvesse mis tahes täiendavaid abikavadest tulenevaid tulusid, isegi kui need ei kujuta endast riigiabi asutamislepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses, kokkuhoitud kulusid ja maksusoodustusmeetmeid.

Artikkel 4

Euroopa Investeerimispanga roll

Euroopa Investeerimispank (EIP) täidab käesoleva otsuse kohaseid ülesandeid komisjoni palvel, tema nimel ja tema arvel. Kolmandate isikute ees vastutab komisjon.

EIP saab ülesannete täitmise eest tasu tulude haldamisest tekkinud vahendite arvelt.

Komisjon ja EIP sõlmivad kokkuleppe, milles täpsustatakse EIPI ülesannete täitmise konkreetsed tingimused.

Artikkel 5

Valikumenetlus

1. Konkursikutsed avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas.
2. Iga liikmesriik kogub kokku tema territooriumile kavandatud projektide rahastamisaotlused.

Kui projekt on kavandatud mitme liikmesriigi territooriumile (edaspidi „piiriülene projekt“), teavitab rahastamisaotluse saanud liikmesriik teisi asjaomaseid liikmesriike ning teeb nendega koostööd, et jõuda ühisele seisukohale projektiettepaneku esitamise kohta taotluse saanud liikmesriigi poolt.

3. Liikmesriigid otsustavad, kas projekt vastab artiklis 6 nimetatud abikõlblikkuse kriteeriumidele. Kui projekt vastab kriteeriumidele ja kui liikmesriik toetab projekti, esitab liikmesriik projektiettepaneku EIPile ning teavitab sellest komisjoni.

Rahastamisaotluste esitamisel edastab liikmesriik iga projekti kohta järgmise teabe:

- a) artikli 2 lõikes 3 osutatud asjakohased kulud eurodes;
- b) taotletava riikliku rahastamise kogusumma eurodes, st asjakohased kulud, millest on maha arvatud käitaja mis tahes panus nende kulude katmisse;
- c) parim hinnang selle kohta, milline on abikavadest tuleneva täiendava tulu praegune puhasväärtus vastavalt artikli 3 lõikele 5;
- d) süsinikdioksiidi kogumise ja geoloogilise säilitamise näidisprojektide puhul säilitatava süsinikdioksiidi kavandatud kogus esimese kümne tegevusaasta jooksul ning taastuvenergiatehnoloogia näidisprojektide puhul toodetava energia kavandatud kogus esimese viie tegevusaasta jooksul.

Samuti teavitab liikmesriik komisjoni sellise projekti mis tahes rahastamisest, mis hõlmab aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohast riigiabi, et käesoleva otsuse kohane valikumenetlus oleks kooskõlas riigiabi hindamisega.

4. Käesoleva artikli lõike 3 kohaselt esitatud projektiettepanekute alusel hindab EIP projektide vastavust tehnilistele ja finantsnõuetele vastavalt artiklile 7.

Kui hindamistulemused on positiivsed, esitab EIP kooskõlas artikliga 8 komisjonile soovitud rahastamisotsuste kohta.

5. Olles vajaduse korral uuesti konsulteerinud asjaomaste liikmesriikidega riikliku rahastamise mahu ja struktuuri üle ja saanud neile kinnituse ning olles saanud kliimamuutuste komitee nõukogu otsuse 1999/468/EÜ⁽¹⁾ artikli 3 kohase arvamuse, võtab komisjon lõikes 4 nimetatud soovitude põhjal vastu asjaomastele liikmesriikidele adresseeritud rahastamisotsused, näidates projektidele kinnitatud rahastamissummad eurodes.

Artikkel 6

Abikõlblikkuse kriteeriumid

1. Projektile saab taotleda rahastamist, kui see vastab järgmistele kriteeriumidele:

- a) projekt kuulub ühte I lisa A osas sätestatud kategooriatest;

b) projekt vastab I lisa B osas sätestatud nõuetele;

c) I lisa A.II osas loetletud projektid peavad olema olemuselt uuenduslikud. Olemasolevad ja end tõestanud tehnoloogialahendused on abikõlbmatud.

2. Kui liikmesriik ei saa EIPile artikli 5 lõike 3 kohaselt esitada I lisa A.II osas nimetatud alakategooria alla sobivaid projekti rahastamisaotlusi, mis vastaksid asjakohastele künnisväärtustele, võib asjaomane liikmesriik esitada projektiettepanekuid kehtestatud künnisväärtusest madalama summa taotlemiseks, millele võidakse kinnitada rahastamine erandina lõikest 1.

Artikkel 7

Tehnilistele ja finantsnõuetele vastavus

EIP hindab projektiettepaneku vastavust tehnilistele ja finantsnõuetele, lähtudes artikli 5 lõikes 1 osutatud konkursikutses sätestatud andmetest ja tingimustest ning arvestades vähemalt järgmisi aspekte:

- 1) tehniline kasutusala;
- 2) kulud;
- 3) rahastamine;
- 4) rakendamine;
- 5) käitamine;
- 6) keskkonnamõju;
- 7) hankemenetlus.

Artikkel 8

Projektide väljavalimine

1. Rahastatakse kaheksat I lisa A.I osa alla kuuluvat projekti ning üht projekti I lisa A.II osas nimetatud igast projektide alakategooriast.

Kui vahendid seda võimaldavad, võib rahastada rohkem projekte, säilitades tasakaalu süsinikdioksiidi kogumise ja geoloogilise säilitamise näidisprojektide ning taastuvenergiatehnoloogia näidisprojektide vahel.

Kui teatavas alakategoorias esitatakse vaid kuni kaks projektiettepanekut, hindab komisjon projektiettepanekute vähesuse võimalikku mõju konkurentile käesoleva otsuse kohase valikumenetluse käigus ning võib vajaduse korral lükata kõnealuse alakategooria puhul otsustamise edasi teise vooru.

2. Projektid järjestatakse tulemusühiku maksumuse põhjal, alustades madalaimast. Süsinikdioksiidi kogumise ja geoloogilise säilitamise näidisprojektid järjestatakse ühe rühmana. Taastuvenergiatehnoloogia näidisprojektid järjestatakse I lisa A.II osas nimetatud alakategooriate kaupa.

⁽¹⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

Esimese lõigu kohaldamiseks arvutatakse tulemusühiku maksumus, milleks liidetakse artikli 5 lõike 3 punktides b ja c osutatud summad ja jagatakse saadud summa: süsinikdioksiidi kogumise ja geoloogilise säilitamise näidisprojekti puhul esimese kümne tegevusaasta jooksul kavandatud säilitatava süsinikdioksiidi kogusega ning taastuenergiatehnoloogia näidisprojekti puhul esimese viie tegevusaasta jooksul kavandatud toodetava energia kogusega.

Kui liikmesriik kinnitab artikli 5 lõike 5 kohaselt riikliku rahastamise piisavat määra, valitakse süsinikdioksiidi kogumise ja geoloogilise säilitamise näidisprojektide puhul pingereas kõige kõrgemal olevad projektid nende järjestuse alusel ning tingimusel, et on täidetud järgmised kriteeriumid:

- a) igas projektikategoorias valitakse vähemalt üks ja kõige rohkem kolm projekti;
- b) valitakse vähemalt kolm projekti, mille puhul säilitamine toimub süsivesinikumaardlas ning
- c) valitakse vähemalt kolm projekti, mille puhul säilitamine toimub soolase põhjavee kihtides.

Kui nimetatud kriteeriumid ei ole täidetud, tuleb projekti asemel valida pingereas järgmisel kohal asuv projekt. Põhimõtet kasutatakse seni, kuni kaheksa projekti on valitud.

Kui liikmesriik kinnitab artikli 5 lõike 5 kohaselt riikliku rahastamise piisavat määra, valitakse taastuenergiatehnoloogia näidisprojektide puhul igas alakategoorias pingereas kõige kõrgemal olevad projektid. Kui kummaski konkursivoorus ei esitata ühes või enamas alakategoorias abikõlblikke ning tehniliselt ja rahaliselt teostatavaid projekte, rahastatakse vastav arv projekte sama projektikategooria teistes alakategooriates. Üksikasjad täpsustatakse konkursikutses vastavalt artikli 5 lõikele 1.

Süsinikdioksiidi kogumise ja geoloogilise säilitamise valitud näidisprojektid moodustavad süsinikdioksiidi kogumise ja geoloogilise säilitamise grupi ning taastuenergiatehnoloogia valitud näidisprojektid taastuenergiatehnoloogia grupi.

3. Kui käesoleva otsuse kohaselt taotletakse rahastamist kokku rohkem kui selleks on vahendeid, siis erandina lõikest 1 vähendatakse valitud projektide arvu selliselt, et taotletav rahastamine väheneb samavõrra mõlemas lõike 2 kolmandas ja viiendas lõigus nimetatud gruppis.

Mõlemas grupis jäetakse esimesena välja kõrgeima tulemusühiku maksumusega projekt ning järgmisena jäetakse välja kõrgeima tulemusühiku maksumusega projekt teises kategoorias. Samal põhimõttel jäetakse projekte välja kuni olemasolevad vahendid on piisavad rahastamisaotluste rahuldamiseks.

4. Eeldusel, et EIPile on artikli 5 lõike 3 kohaselt esitatud rahastamisaotlusi, mille EIP on edastanud komisjonile rahasta-

misotsuse tegemiseks vastavalt artikli 5 lõikele 4, rahastatakse ühe liikmesriigi puhul vähemalt ühte ja mitte rohkem kui kolme projekti.

Esimest lõiku ei kohaldata piiriüleste projektide puhul.

Artikkel 9

Rahastamisotsus

Rahastamise eelduseks on kõigi liidu õigusaktides nõutud vajalike riiklike lubade olemasolu, komisjoni luba anda toetatavatele projektidele riigiabi ning sponsorite lõplike investeerimisotsuste tegemine 24 kuu jooksul projektide väljavalimisest.

Süsinikdioksiidi kogumise ja soolase põhjavee kihtides säilitamise näidisprojektide puhul on rahastamise eelduseks kõigi liidu õigusaktides nõutud vajalike riiklike lubade olemasolu, komisjoni luba anda toetatavatele projektidele riigiabi ning sponsorite lõplike investeerimisotsuste tegemine 36 kuu jooksul projektide väljavalimisest.

Rahastamisotsusel ei ole õiguslikku jõudu, kui esimeses või teises lõigus osutatud tingimused on täitmata.

Artikkel 10

Saastekvootide konverteerimine ja tulude haldamine

1. Saastekvootide konverteerimisel ja tulude haldamisel tegutseb komisjon liikmesriikide nimel.
2. Liikmesriigid ja komisjon tagavad, et artikli 2 lõikes 1 osutatud 300 miljonit saastekvooti antakse konverteerimiseks ja tulude haldamiseks üle EIPile.
3. Enne artikli 5 lõikes 1 osutatud voorude rahastamisotsuste langetamist müüb EIP esimese vooru saastekvoodid.

EIP haldab tulusid ja annab need üle liikmesriikidele artikli 11 kohaseks väljamaksmiseks.

Artikkel 11

Tulude väljamaksmine ja väljamaksmata tulude kasutamine

1. Liikmesriigid maksavad rahalised vahendid projektide sponsoritele välja õiguslikult siduvate dokumentide alusel, milles sätestatakse vähemalt järgmine:

- a) projekti nimi ja kinnitatud rahastamine eurodes;
- b) projekti käivitamise kuupäev;
- c) artikli 12 kohane teabe jagamise nõue;
- d) käesoleva artikli lõigete 2–6 kohane rahaliste vahendite väljamaksmise nõue;
- e) artikli 13 kohane aruandluse nõue;

f) teave artiklis 9 osutatud otsuse kohaldamistingimuste kohta.

Artikli 5 lõikes 1 osutatud konkursikutse esimese vooru puhul peaks käesoleva lõike esimese lõigu punktis b osutatud käivitamise kuupäev olema hiljemalt 31. detsember 2015, välja arvatud juhul, kui asjakohane toetusotsus on vastu võetud peale 31. detsembrist 2011, millisel juhul ei tohi käivitamise kuupäev olla hilisem kui neli aastat toetusotsusest.

2. Väljamaksed tehakse kord aastas. Väljamakstav summa vastab süsinikdioksiidi kogumise ja geoloogilise säilitamise näidisprojektide puhul asjaomasel aastal säilitatud ja direktiivi 2003/87/EÜ artiklite 14 ja 15 kohaselt dokumenteeritud ja kontrollitud süsinikdioksiidi kogusele, mis on korrutatud rahastamismääraga, ning taastuenergiatehnoloogia näidisprojektide puhul toodetud energia kogusele, mis on korrutatud rahastamismääraga.

Rahastamismäära arvutamiseks süsinikdioksiidi kogumise ja geoloogilise säilitamise näidisprojektide puhul jagatakse kinnitatud rahastamissumma 75 protsendiga säilitatava süsinikdioksiidi kavandatud kogusest esimese kümne tegevusaasta jooksul ning taastuenergiatehnoloogia näidisprojektide puhul 75 protsendiga toodetava energia kavandatud kogusest esimese viie tegevusaasta jooksul.

3. Aastatoetus makstakse välja üksnes juhul, kui aasta puhul on täidetud teabe jagamise nõue.

4. Väljamaksed tehakse süsinikdioksiidi kogumise ja geoloogilise säilitamise näidisprojektide puhul kümne aasta jooksul alates lõike 1 punktis b osutatud kuupäevast ning taastuenergiatehnoloogia näidisprojektide puhul viie aasta jooksul alates nimetatud kuupäevast. Väljamakstav kogusumma ei või ületada lõike 1 punktis a osutatud kinnitatud rahastamist.

5. Kui liikmesriik tagab, et lõigete 2–4 kohast rahastamist ületav mis tahes summa tagastatakse EIPile, võidakse projektile kinnitatud rahalised vahendid osaliselt või täielikult välja maksta enne projekti käikulaskmist vastavalt rahastamisotsuses sätestatud andmetele ja tingimustele.

6. Ilma et see piiraks artikli 4 teise lõigu kohaldamist, kasutatakse projektidele väljamaksmata tulu ja tulude haldamisest saadud vahendeid täiendavate käesoleva otsusega hõlmatud näidisprojektide kaasrahastamiseks kuni 31. detsembrini 2015.

Liikmesriigid tagastavad väljamaksmata tulu EIPile.

Pärast 31. detsembrist 2015 laekuvad nimetatud rahalised vahendid liikmesriikidele. Väljamakseperioodi lõppedes kantakse kõnealused rahalised vahendid üle liikmesriikidele vastavalt direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõikes 7 sätestatud põhimõtetele.

Artikkel 12

Teabe jagamine

Liikmesriigid tagavad, et kõik projektide teostajad, konsortsiümide liikmed, tarnijad ja alltöövõtjad, kes saavad toote- või teenusearenduse näol olulist kasu riiklikust rahastamisest, jagaksid teavet II lisas sätestatud aspektide kohta teiste projekti-teostajate, riigiasutuste, uurimisasutuste, valitsusväliste organisatsioonide ja avalikkusega vastavalt artikli 5 lõikes 1 osutatud konkursikutsetes sätestatud täiendavatele tingimustele.

Teavet jagatakse igal aastal ning teave hõlmab kogu aasta jooksul kogutud ja töödeldud teavet.

Artikkel 13

Liikmesriikide aruandlus

Artikli 11 lõikes 4 osutatud ajavahemike jooksul esitavad liikmesriigid komisjonile iga aasta 31. detsembriks aruanded projektide rakendamise kohta.

Aruanne sisaldab iga projekti kohta vähemalt järgmist teavet:

- 1) säilitatud süsinikdioksiidi kogus või toodetud puhta energia kogus;
- 2) väljamakstud rahasummad;
- 3) mis tahes olulised probleemid projektide rakendamisel.

Artikkel 14

Komisjoni aruanne

Pärast konkursi esimese vooru lõppu esitab komisjon kliimamuutuste komiteele aruande vooru läbiviimise kohta ning teatab, kas teise vooru geograafilise ja tehnilise tasakaalustatuse tagamiseks on vaja muuta käesolevat otsust.

Artikkel 15

Adressaadid

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 3. november 2010

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Connie HEDEGAARD

I LISA

ABIKÖBLIKKUSE KRITERIUMID

A. PROJEKTIKATEGOORIAD

I. Süsinikdioksiidi kogumise ja geoloogilise säilitamise näidisprojektide kategooriad (võimsuse miinimumkõnnistega) ⁽¹⁾

- Energiatootmine: enne põletamist, 250 MW.
- Energiatootmine: pärast põletamist, 250 MW.
- Energiatootmine: hapnikuga põletamine, 250 MW.
- Tööstusrakendused, mille puhul võetakse kasutusele a) süsinikdioksiidi kogumine ja säilitamine naftatöötlemistehastes (500 kt ühest või mitmest tehasesisesest allikast pärit süsinikdioksiidi säilitamine aastas); b) süsinikdioksiidi kogumine ja säilitamine tsemenditööstuses (500 kt süsinikdioksiidi säilitamine aastas); c) süsinikdioksiidi kogumine ja säilitamine raua ja terase esmatootmise käigus (500 kt süsinikdioksiidi säilitamine aastas) või d) süsinikdioksiidi kogumine ja säilitamine alumiiniumi esmatootmise käigus (500 kt süsinikdioksiidi säilitamine aastas).

II. Uuenduslike taastuvenergiatehnoloogia näidisprojektide kategooriad (kogusliste alammääradega)

- Bioenergiaprojektide alakategooriad:
 - lignotselluloosist tahke, vedela või poolpüdela vahepealse bioenergiakandja tootmine pürolüüsi teel võimsusega 40 kt lõpptoodet aastas;
 - lignotselluloosist tahke, vedela või poolpüdela vahepealse bioenergiakandja tootmine kerge pürolüüsi (*torrefaction*) teel võimsusega 40 kt lõpptoodet aastas;
 - lignotselluloosist sünteetilise maagaasi või sünteesgaasi ja/või energia tootmine gaasistamise teel võimsusega 40 miljonit normaalkuupmeetrit lõpptoodet aastas või 100 GWh elektrienergiat aastas;
 - lignotselluloosist biokütuste või vedelate biokütuste ja/või energia tootmine otsekuumutamise gaasistamise teel võimsusega 15 miljonit liitrit lõpptoodet aastas või 100 GWh elektrienergiat aastas; käesolev alakategooria ei hõlma sünteetilise maagaasi tootmist;
 - lignotselluloosist toorainest (nt must leelis ja/või pürolüüsi või kerge pürolüüsi teel saadavad tooted) mis tahes biokütuste tootmine jugagaasistamise teel võimsusega 40 miljonit liitrit lõpptoodet aastas;
 - lignotselluloosist elektrienergia tootmine selliselt, et 48 % tõhususest põhineb madalamal kütteväärtusel (50 % niiskust), võimsusega vähemalt 40 MWe;
 - lignotselluloosist etanooli ja kõrgemate alkoholide tootmine keemiliste ja bioloogiliste protsesside teel võimsusega 40 miljonit liitrit lõpptoodet aastas;
 - lignotselluloosist ja/või majapidamisjäätmetest biogaasi, biokütuste või vedelate biokütuste tootmine keemiliste ja bioloogiliste protsesside teel võimsusega 6 miljonit normaalkuupmeetrit metaani aastas või 10 miljonit liitrit lõpptoodet aastas;
 - vetikatest ja/või mikroorganismidest biokütuste või vedelate biokütuste tootmine bioloogiliste ja/või keemiliste protsesside teel võimsusega 40 miljonit liitrit lõpptoodet aastas.

Märkus: taastuvallikatest pärit energia kasutamise stimuleerimisel järgitakse biokütuste ja vedelate biokütuste puhul Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2009/28/EÜ ⁽²⁾ sätestatud säästlikkuse kriteeriume; biokütuste ja vedelate biokütuste mõiste on määratletud nimetatud direktiivis.

- Päikeseenergia kontsentreerimise projektide alakategooriad:
 - paraboolpeegel või Fresneli süsteem, milles kasutatakse sulatatud soola või muud keskkonnaohutut vedelsoojuskandjat, nimivõimsusega 30 MW;
 - paraboolpeegel või Fresneli süsteem, mis põhineb vahetul auru tootmisel, nimivõimsusega 30 MW; päikeseenergiaga toodetud auru temperatuur peab olema üle 500 °C;

⁽¹⁾ Süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise võimsuskõnniseid väljendatakse elektri kogutoodanguna enne kogumist.

⁽²⁾ ELT L 140, 5.6.2009, lk 16.

- tornisüsteem, milles kasutatakse ülekuumendatud auru tsükli (kas mitmiktornisüsteem või eraldi lineaarsete kogujate ja torni süsteem), nimivõimsusega 50 MW;
 - tornisüsteem, milles kasutatakse suruõhku temperatuuriga üle 750 °C ja päikeseenergiaal töötavat hübriidset gaasiturbiini, nimivõimsusega 30 MW;
 - Stirling-paraboolid kasutavad suured elektrijaamad päikeseenergiast elektrienergia tootmise tõhususega üle 20 % ja nimivõimsusega vähemalt 25 MW.
- Märkus:* näidisrajatiste puhul võib kasutada kuivjahutusel, hübriidseerimisel ja (kõrgtehnoloogilisel) soojuse säilitamisel põhinevaid lahendusi.
- Fotogalvaanika projektide alakategooriad:
 - fotogalvaanikal põhinevad ja kontsentraatoreid kasutavad suured elektrijaamad nimivõimsusega 20 MW;
 - õhukese ränikile paljude ühenduste kasutamisel põhinevad suured elektrijaamad nimivõimsusega 40 MW;
 - vask-indium-gallium-seleniidi (CIGS) kasutamisel põhinevad suured fotogalvaanilised elektrijaamad nimivõimsusega 40 MW.
 - Maa soojusenergia projektide alakategooriad:
 - tõhustatud geotermilised süsteemid tõmbepingete piirkonnas nimivõimsusega 5 MWe;
 - tõhustatud geotermilised süsteemid survepingete piirkonnas nimivõimsusega 5 MWe;
 - tõhustatud geotermilised süsteemid sügaval kompaksetes settekivimites ja graniidis ning muudes kristallilistes struktuurides nimivõimsusega 5 MWe;
 - tõhustatud geotermilised süsteemid sügaval lubjakivis nimivõimsusega 5 MWe.
- Märkus:* koostootmisrakendused samade elektrienergia künnistega on samuti abikõlblikud.
- Tuuleenergiaprojektide alakategooriad:
 - avamere tuuleenergia (turbiinid üle 6 MW) nimivõimsusega 40 MW;
 - avamere tuuleenergia (turbiinid üle 8 MW) nimivõimsusega 40 MW;
 - avamere tuuleenergia (turbiinid üle 10 MW) nimivõimsusega 40 MW;
 - avamere tuuleenergia ujuvsüsteemid nimivõimsusega 25 MW;
 - maismaa tuuleturbiinid, mis on optimeeritud kasutamiseks keerukates maastikutingimustes (nt metsa- või mägi-alad), nimivõimsusega 25 W;
 - maismaa tuuleturbiinid, mis on optimeeritud kasutamiseks külmas kliimas (temperatuur alla – 30 °C ja intensiivne jäätumine).
 - Ookeanienergia projektide alakategooriad:
 - laineenergiarajatised nimivõimsusega 5 MW;
 - rajatised tõusu ja mõõna ning hoovuste energia kasutamiseks nimivõimsusega 5 MW;
 - ookeani soojusenergia muundamine (OTEC) nimivõimsusega 10 MW.
 - Hüdroenergia projektide alakategooriad:
 - energia tootmine generaatoritega, milles kasutatakse kõrgetemperatuurilisi ülijuhte, 20 MW.
 - Hajutatud tootjate toodetud taastuvenergia haldamist (arukad võrgud) käsitlevate projektide alakategooriad:
 - väikeste ja keskmise suurusega hajutatud tootjate toodetud taastuvenergia haldamine ja optimeerimine maapiirkondades, kus valdav on päikeseenergia kasutamine: 20 MW madalpingevõrgu ja 50 MW keskpingevõrgu projektid;

- väikeste ja keskmise suurusega hajutatud tootjate toodetud taastuvenergia haldamine ja optimeerimine maapiirkondades, kus valdav on tuuleenergia kasutamine: 20 MW madalapingevõrgu ja 50 MW keskpingevõrgu projektid;
- väikeste ja keskmise suurusega hajutatud tootjate toodetud taastuvenergia haldamine ja optimeerimine linna- piirkondades: 20 MW madalapingevõrgu ja 50 MW keskpingevõrgu projektid.

Märkus: aktiivkoormuse (elektrilised kütteseadmed, soojuspumbad jm) kasutamist ei ole välja jätetud.

B. NÕUDED PROJEKTIDE KOHTA

I. Üldnõuded

- A osas sätestatud võimsuskünnistest tuleb kinni pidada.
- Esimese voo projektide käikulaskmise võimalikkus 31. detsembriks 2015 peab olema mõistlikult tõendatud 31. detsembriks 2011 tehtud lõpliku otsuse põhjal.
- Peavad olema hangitud kõik projekti jaoks vajalikud ELi õigusaktidele vastavad riiklikud load või lubade taotlemine peab olema sellises staadiumis, et tagada esimese voo projektide tööstuslik käikulaskmine 31. detsembriks 2015 31. detsembriks 2011 tehtud lõpliku otsuse põhjal.
- Projekti teostaja peab endale võtma siduva kohustuse jagada oma teadmisi vastavalt artiklis 12 sätestatud nõuetele.
- Projektid tuleb teostada liikmesriikide territooriumidel, nende majandusvööndis ja mandrilaval.

II. Süsinikdioksiidi kogumise ja geoloogilise säilitamise näidisprojektid

- Iga projekti puhul tuleb teostada kogu ahel (kogumine, transport, säilitamine).
 - Iga näidisprojekti puhul tuleb protsessi heitsoojust kasutada kogumiseks vajaliku energia saamiseks.
 - Koguda tuleb vähemalt 85 % asjaomases suitsugaasis olevast süsinikdioksiidist.
 - Iga projekt peab hõlmama sõltumatut uurimisosat, mis on seotud säilitamiskohtade ohutuse ja järelevalvetehnoloogia täiustamisega, eelkõige seoses soolase vee võimalike liikumisteede ja mõjudega.
-

II LISA

TEADMISTE JAGAMISE NÕUE

A. Tehnilised aspektid ja tulemuslikkus

- Töökindlus;
- kogutud süsinikdioksiid;
- tulemuslikkus erinevatel tasanditel, sealhulgas eeldatud ja tegelike tulemuste vahe;
- kütuse-, elektri-, soojus- ja jahutusenergia vajaduse suurenemine;
- peamised sisendid ja väljundid ning tööpõhimõte;
- edasise uurimis- ja arendustegevuse teemad.

B. Kulud

- Kapitali- ja tegevuskulud;
- kogukulud ja tulemusühiku kohta (säilitatud süsinikdioksiid tonnides, toodetud puhas energia megavatt-tundides) arvatud kulud.

C. Projekti juhtimine

- Õigusaktid ja load;
- suhtlemine sidusrühmadega, sealhulgas valitsusasutustega;
- planeerimine;
- projekti organisatsioon.

D. Keskkonnamõju

- Tõhusus: süsinikdioksiidi heite vähenemine energiaühiku kohta;
- muud keskkonnamõjud tavapärasel töörežiimis.

E. Tervise- ja ohutusnõuded

- Vahejuhtumid ja ohuolukorrad (töös esinenud häired);
- ohutuse seire süsteemid ja süsteemid ohuolukordade lahendamiseks;
- tervishoiuküsimused häireteta töö tingimustes.

F. Süsinikdioksiidi kogumis- ja ladustamiskohtade toimevõime

- Mudelid ja simulatsioonid (süsinikdioksiidi voo väljakujunemine – rõhufrent);
 - võrdlemine varasemate tulemustega ja kohandamine (tuleb hinnata kas normaalne lubatud hälbe piires või meetmete võtmist nõudev oluline häire);
 - süsinikdioksiidi geoloogilisse formatsiooni juhtimisega välja tõrjutud soolase vee käitumine.
-